

Pidä tulikukko loitolla: Varmista mökki- ja saunahormien paloturvallisuus

Kesämökin ja mökkisaunan tulisijan ja kiukaan sekä niiden hormien kunto on hyvä varmistaa vuosittain varsinkin, jos niitä ei käytetä jatkuvasti. Ohjeet turvalliseen puulämmitykseen ja saunomiseen antaa Tulisija- ja savupiippuyhdistys TSY ry.

Monien kesämökkien ja mökkisaunojen tulisijoja ja kiukaita lämmitetään vain lomakaudella, joten ne seisovat käyttämättöminä ja kylmillään suurimman osan vuotta. Pitkään käyttämättä olevina ne voivat päästä huonoon kuntoon aivan huomaamatta. Jopa massiiviset sydänmuurit voivat routimisen vaikutuksesta vuosien mittaan halkeilla.

Läpiviennit turvallisiksi

– Varsinkin pitkään käyttämättömänä ollut tulisija-hormiyhdistelmä olisi hyvä tarkistuttaa asiantuntijalla. Yksityiskäytössä olevan vapaa-ajan asunnon hormit ja tulisijathan on nuohousasetuksen mukaan nuohoutettava kolmen vuoden välein ja samassa yhteydessä tarkastuskin tulee tehtyä.

Perusteelliseen tulisijan ja hormin kunnan kartoitukseen voi käyttää valtuutettua Nuohousalan Keskusliiton kouluttamaa tarkastajaa, joka suorittaa kartoituksen erilaisin mittalaittein. Tarkastusmalliin voi tutustua osoitteessa www.paloturvamestarit.fi ja sivujen kautta löytää myös lähimmän valtuutetun tarkastajan, Tulisija- ja savupiippuyhdistys TSY:n toiminnanjohtaja **Juhani Jyrkiäinen** neuvoo.

Tulisijojen ja hormien turvallisuuden varmistaminen on erittäin tärkeää. Vuonna 2014 Suomessa syttyi 736 (vuonna 2103 691) tulisijoista ja savupiipuista alkanutta tulipaloa. Tulisija- ja hormipaloista noin 50 % alkaa saunan kiukaasta. Muita tyypillisiä palojen aiheuttajia ovat esimerkiksi itse valmistetut laitteet, itse tehdyt asennukset ja tulisijojen virheellinen käyttö.

Jyrkiäinen sanoo, että erityisesti vanhoissa rakennuksissa pitäisi varmistaa, että hormin läpiviennit väli- ja yläpohjassa ovat oikein toteutetut ja taatusti paloturvalliset.

Kohtuus saunomisessa

Saunoessa kannattaa myös muistaa kohtuus. Monessa kiukaassa on kaunis ja kevyt teräshormi, joka on testattu savukaasujen lämpötilalle T400 tai T600. – Tieto löytyy hormin CE-merkinnästä. Se tarkoittaa, että yhdistelmä on paloturvallinen, kun savukaasujen lämpötilat pysyvät näissä rajoissa. Tavanomaisessa saunomisessa näin toki tapahtuukin. Mutta jos esimerkiksi juhlan kunniaksi suuremmalla porukalla unohdetaan asia ja lämmitetään kiuasta punahehkuiseksi vuorokauden ympäri, savukaasujen lämpötilat eivät taatusti pysy sallituissa rajoissa eikä kiuas-/hormiyhdistelmän paloturvallisuutta enää silloin voi taata, Jyrkiäinen painottaa.

Uusien CE-merkittyjen kiukaiden palokaasujen ei pitäisi nousta yli + 600 asteen. Suurin riski palokaasujen lämpötilan kohoamiseen liian korkealle tasolle onkin lämmitettäessä vanhoja kiukaita liian innokkaasti.

–Lämmitetään saunaa siis kohtuudella!

Anna ammattilaisen asentaa

Suomessa on tehty paljon työtä tulisija-hormiyhdistelmän paloturvallisuuden varmistamiseksi. Hyvin kuumat savukaasut voivat pitkäaikaisessa käytössä hormia kuumentaessaan hyvin eristetyssä väli-/yläpohjassa aiheuttaa palovaaran. Suomessa onkin päädytty edellyttämään, että tulisijasta lähtevien savukaasujen maksimilämpötila saa olla korkeintaan 600 astetta. Tarkista uutta tulisijaa valitessasi siis, että 600 asteen maksimilämpötila ei tulisijassa ylitä.

Jotta kiuas-/hormiyhdistelmä olisi paloturvallinen, se edellyttää oikein toteutettuja läpivientejä sekä asianmukaista asennusta. Varmistu siis siitä, että niin tulisija kuin sen hormikin on turvallisesti ja valmistajan ohjeiden mukaan oikein asennettu ja että erityisesti väli-/yläpohjassa suojaetäisyys palaviin materiaaleihin on valmistajan ohjeiden mukainen. Turvallisinta on aina antaa ammattilaisen asentaa.

Nauti puhtaasta puun lämmöstä

Vapaa-ajan asunnoilla puulla lämpenevä tulisija on miltei välttämättömyys. Tulisija lämmittää ja kuivattaa mahdollisesti pitempäänkin tyhjillään olleen tilan nopeasti ja samalla luo hyvää mieltä ja kodikkuutta sytytyshetkestä alkaen. Vapaa-ajan asunnoilta löytyy niin pitkään lämmittäviä varaavia tulisijoja kuin nopeasti lämmittäviä kamiinoitakin. Onpa monella mökillä myös lämmityslaitteena ehkä hieman tehottomia, mutta tunnelmantuojina ja makkaranpaistossa erinomaisia, tyylikkäitä avotakkojakin. – Niitä kaikkia voi hyvin käyttää myös kesällä, Jyrkiäinen huomauttaa.

Varsinkin avotakan kyky lämmittää ympäristöään on sen verran vähäinen, että kunhan tulipesään ei kasaa suurta roihua, makkaranpaistotulet siihen voi illaksi hyvin sytyttää myös lämpöisinä iltoina. Kun puuta ei polta samoja määriä kuin lämmityskaudella, myös varaavan takan tulen loimusta voi kesäaikanakin nautiskella.

Modernien kamiinoiden, kevyt- ja kiertoilmatakkujen lämmitystehoa ja -aikaa voidaan säätää hyvinkin tarkkaan, jopa portaatta. Ideana on nauttia tulesta ja lämmittää tilaa vain sen verran kuin on tarpeen.

Puuhellon käyttämistä ruoanlaittoon arastellaan kesällä turhaan. Hella auttaa kuivattamaan mukavuuden kannalta liian kosteaa sisäilmaa.

Lisätietoa:

toiminnanjohtaja Juhani Jyrkiäinen, puh. 050 381 4910, juhani.jyrkiainen@tsy.fi

Tulisija- ja savupiippuyhdistys TSY on toimialansa valmistajien ja maahantuojien asiantuntijayhdistys. Se on perustettu vuonna 2008. Laajasti koko alaa edustavaan yhdistykseen kuuluu 24 jäsentä. Yhdistyksen asiantuntijat neuvovat ja opastavat kuluttajia tulisijojen oikeassa käytössä, nykyaikaisessa puulämmittämisessä sekä antavat tietoa alasta. Katso lisää verkkosivuilta: www.tsy.fi.